

Obsah

ÚVOD

„VŠICHNI SE PODOBÁME PROVAZOCHODCŮM“
MODERNISTÉ NAD PROPASTÍ MODERNY / 9

1.

„V UMĚNÍ MÁ CENU JEN TO, CO SE NEDÁ VYSVĚTLIT“
GEORGES BRAQUE – MODERNISTA VE STÍNU PICASSA / 19

Od dekorace k malbě / 22

Kubistická „revoluce“ / 25

Braque ověřovatel? / 32

První světová válka a rozchod s Picassem / 38

Dědic Chardinův / 42

Černé roky / 45

„Nikdy nikam nepříslušet“ / 50

Od biliárů k ateliérům / 54

Les ateliers symphoniques / 58

„Zvolna se přesouvám k obloze“ / 63

Pluh a plečka / 67

Epilog: Picasso a Anti-Picasso / 70

2.

„VYJÁDŘIT PROSTŘEDNICTVÍM
VIDITELNÉHO NEVIDITELNÉ“

MAX BECKMANN – GNOSTIK VE SMOKINGU / 77

- Ani moderní, ani současný / 81
Válka dala jeho umění nažrat / 89
Velkoměsto jako divadlo (ne)skutečnosti / 92
Šampion nové věčnosti / 101
„Nechat se v Paříži vidět“ / 106
Gnostik ve smokingu / 112
Zahalený muž v zrcadle hotelové haly / 117
Osvobozený? / 122
Ztracen v Amsterdamu / 127
Starý mistr v Novém světě / 132
Padající muž / 137
Mistr provazochodec / 141
Epilog: Je třeba hodně zrcadel,
má-li být vidět za zrcadlo / 145

3.

„NYNÍ CHCI PŘED VÁMI ROZEVŘÍT KNIHU SVĚTA.
A NEJSOU V NÍ ŽÁDNÁ SLOVA, JEN KRÁSNÉ OBRAZY“

ORBIS PICTUS OSKARA KOKOSCHKY / 149

- Vrchní divoch / 152
Rozparovač duší / 158
Bludný rytíř / 162
Neklid v Drážďanech / 165
Období „velkých cest“ a „městské krajiny“ / 168
Praha a Masaryk / 171
Rudé vejce a jiné politické alegorie / 175
Prométheus, Thermopyly a „studená válka“ / 180
Škola vidění / 184
Epilog: Obhájce tradice / 187

4.

„PRACOVAT NA NOVÉM OKOUZLENÍ SVĚTA“

BALTHUS A MYSTÉRIUM MALBY / 191

Rodina Klossowských a básník Rilke / 196

Paříž a první obrazy / 200

Minotaure, markýz de Sade a hrabě Cenci / 204

Osamělý tradicionalista / 208

Le Gottéron / 215

Středomořský kocour / 220

Zajatec světla v Chassy / 227

Strážce tradice v Římě / 233

Montecalvello a tajemství čínské krajinomalby / 242

Pozdní léta v Grand Chalet / 247

Nikdy jsem nechtěl být moderním malířem / 253

Epilog: Neuctivý Evropan ze staré školy / 255

ZÁVĚR

JINÁ MODERNITA A OBRANA PŘIROZENÉHO SVĚTA / 263

BAREVNÁ OBRAZOVÁ PŘÍLOHA / 279

Ediční poznámka / 321

Poznámky / 323

Použitá literatura / 343

Seznam vyobrazení / 349

Jmenný rejstřík / 363

Rejstřík pojednávaných děl / 369